

Jacqueline Looman

10
JODEN
1 MESSIAS

GETUIGENISSEN UIT ISRAËL

De bijbelteksten in dit boek zijn overgenomen uit de
Herziene Statenvertaling (HSV), tenzij anders aangegeven.

10 Joden, 1 Messias

Getuigenissen uit Israël

Copyright © 2022 Stichting Israël en de Bijbel & Uitgeverij Gideon

Auteur: Jacqueline Looman

Redactie: Willeke Herwig, Volzinnig

Omslagontwerp en binnenwerk: Jonathan Reining, Jore ontwerp

Jaar van uitgave: april 2022

Uitgave: Uitgeverij Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN: 978-90-5999-216-0

NUR: 707

www.gideonboeken.nl

Alle rechten voorbehouden

Ik ben enorm dankbaar voor het unieke boek dat onze collega Jacqueline Looman heeft samengesteld. Ieder getuigenis is het grote bewijs dat God Zijn volk niet verstoten heeft en onderstreept het belang om Joodse mensen bekend te maken met Jezus de Messias. Wat dit boek verder uniek maakt, zijn de achtergronden na elk getuigenis. Op heel toegankelijke wijze leer je bijvoorbeeld meer over de Ethiopische Joden, de charediem en de vele jonge Israëli's die na hun militaire dienst met een rugzak de wereld in trekken. Ook gaat de schrijver in op de uitdagingen waar je als Joodse gelovige in Jezus mee te maken krijgt. Word je door rabbijnen nog wel als Jood erkend als je in Jezus gelooft? Welke gevolgen kan dit hebben om alija te maken? En hoe is het om als Messias-belijdende Israëli in het leger te dienen? Het is mijn gebed dat je niet alleen kennis opdoet, maar dat Israël bovenal een plek krijgt in je hart en je gebedsleven!

• *Christian Stier, directeur Israël en de Bijbel*

Dat de Here God Zijn volk niet heeft verstoten, daar is de Bijbel glashelder over (Romeinen 11:1). De apostel Paulus is daar een goed voorbeeld van. Maar ook vandaag komen Joodse mensen tot geloof in Jesjoea. Dit boek getuigt daar op indrukwekkende wijze van. Wat mij vooral raakt in de getuigenissen is de centrale rol van de Bijbel. Daarnaast de diepe overtuiging dat godsdienst – in dit geval Joodse orthodoxie – je niet kan redden. *‘Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet’* (1 Johannes 5:12). De achtergrondinformatie die naast de getuigenissen wordt gegeven, completeert het geheel tot een prachtig en lezenswaardig boek. Niet alleen voor jezelf, maar ook om door te geven.

• *Jacques Brunt, evangelist & bijbelleraar*

Wat is er kostbaarder in het leven dan dat mensen de Here Jezus (her)vinden? Joden worstelen vaak met een wonderlijke paradox. De Bijbel is door en door Joods, Jezus Zelf was Joods en als Gods Zoon in eerste instantie gezonden naar Israël, en veel van Zijn eerste volgelingen waren Joods. Maar juist Jezus en het Nieuwe Testament worden in Israël vaak gezien als gevaarlijk of verboden terrein. Er kan en mag veel in Israël, maar diegenen die Jesjoea als hun Verlosser aannemen, horen er vaak niet meer bij. Het is daarom bemoedigend om de verhalen te lezen van deze Israëlitische gelovigen. Ik beveel dit boekje dan ook van harte aan. Het toont dat God werkt door Zijn Woord en Geest. Vergeet de Messiaanse gelovigen niet, ondersteun hen en bid voor hen.

- *Herbert Bulten, directeur Stichting Steun Messiasbelijdende Joden*

Bij het lezen van het boek *10 Joden, 1 Messias* werd ik opnieuw geraakt door de liefde van Jezus die mensenlevens verandert. Een boek met bijzondere getuigenissen die laten zien dat God doorgaat met Zijn volk, en dat de kracht van Jezus door allerlei menselijke blokkades heen breekt. Uit de verhalen blijkt ook dat Jezus volgen een prijs vraagt en betekent dat je tegen de stroom in moet zwemmen. Dit boek inspireert en spoort aan tot betrokkenheid in gebed bij onze Messiaanse broers en zussen.

- *Richard Groenenboom, woordvoerder SDOK*

Ik ben diep geraakt door het lezen van het boekje *10 Joden, 1 Messias*. In de getuigenissen toont de Here ons hoe Hij op bijzondere wijze bezig is om Joodse harten te openen, waardoor zij Jesjoea herkennen als de beloofde Messias. Buitengewoon boeiend en inspirerend om te lezen.

- *ds. Orlando Bottenbleij*

OPDRACHT

Ik wil dit boek opdragen aan mijn collega in Israël. Zij heeft voor *10 Joden, 1 Messias* de eerste contacten gelegd, de meeste getuigenissen vertaald naar het Engels en met eindeloos geduld mijn feedback en (rij met) vragen doorgespeeld. Zonder haar was dit boekje er niet gekomen. Ontzettend bedankt daarvoor!!

Zij verdient het dan ook om als co-auteur van dit boekje te worden vermeld. Maar omdat haar partner nog midden in het proces zit voor het krijgen van een permanente verblijfsstatus in Israël, wil zij liever niet dat haar naam wordt genoemd.

INHOUD

- Voorwoord 11
1. Abigail 17
De Messiaanse beweging... in beweging 22
 2. Salomon 29
Israël, het immigrantenland bij uitstek 34
 3. Avichai 39
De ultraorthodoxe Joden: een groep om rekening mee te houden 44
 4. Gal 51
Israëli's onderweg 56
 5. Vered 63
De Falasja's: de Ethiopische Joden 67
 6. Miri 75
Klein-Rusland in Israël 81
 7. Shimon 87
De Marokkaanse Israëli's 92
 8. Eli 97
De Roemeense Joden: een zwaar getroffen gemeenschap in Europa 103
 9. Hadar 109
Een schuilplaats met een Nederlands tintje 113
 10. Avi 117
Israël: net als alle andere volken 122
- Woordenlijst 131
Een Bijbel in elk Joods huis! 135

1. ABIGAIL

Israël, een volk met littekens

Ik had het voorrecht op te groeien in een familie van derde generatie gelovigen. Mijn moeder is Joods en mijn vader niet, dus ik heb van dichtbij gezien hoe mooi het is als een Jood en een heiden de eenheid in Christus ervaren. Geen van beide aspecten kreeg in ons gezin te veel nadruk.

Ontvluchten

Een leven zonder de Here Jezus, of Jesjoea zoals wij Hem in Israël noemen, was voor mij ondenkbaar. Iedereen mocht weten dat ik bij Hem hoorde en daarom wilde ik al op twaalfjarige leeftijd gedoopt worden.

In die periode bestudeerden we in onze jeugdgroep de tweede brief aan Timotheüs. Terwijl we met de oudsten van de gemeente samen waren, vroeg een van hen aan mij of er een gedeelte in de brief was waarmee ik me kon identificeren. Misschien dacht hij aan het geloof van Timotheüs, dat door drie generaties was doorgegeven, maar ik antwoordde: 'Met hoofdstuk 2, vers 22: Ontvlucht de begeerten van de jeugd. Jaag rechtvaardigheid, geloof, liefde en vrede na, samen met hen die de Heere aanroepen uit een rein hart.'

Ik had er toen nog geen flauw benul van dat mijn besluit om 'de begeerten van de jeugd te ontvluchten en gerechtigheid na te jagen' zes jaar later in het Israëlische leger zo op de proef zou worden gesteld. Maar daarover zo meer.

Op de middelbare school kwam mijn anders zijn erop neer dat ik bescheiden kleding droeg en niet vloekte. Heel soms riep dit

vragen op en kreeg ik hierdoor de kans om te vertellen over mijn geloof in Jezus als de Messias van Israël. Maar de meeste leeftijdsgenoten waren helemaal niet zo geïnteresseerd in godsdienst. In ieder geval bracht mijn geloof me nooit in een lastig parket en werd het op school ook niet beproefd.

Opvallend

Dat veranderde wel toen ik in militaire dienst moest en werd toegewezen aan een commandocentrum aan de grens met Gaza. Vanuit dit centrum moest ik vitale informatie doorgeven aan de jonge militairen die dagelijks met leven en dood werden geconfronteerd.

Tijdens de twee jaar van mijn dienstplicht was Israël twee keer in oorlog met Gaza. Alle soldaten die aan de grens dienden, waren zich bewust van het gevaar. Elke dag gingen ze op pad en er waren geen garanties dat ze levend zouden terugkeren van hun missies.

Het simpelste gebaar – een hete kop thee wanneer iemand rillend van de kou en angst binnenkwam, een nat lapje om het bloed van het uniform van een gewonde kameraad te vegen, een meelevende glimlach en oprechte zorg – deze kleine dingen vielen op.

Nog eens te meer als het werd gedaan door iemand die zichzelf een *Jehoedi Mesjichi*, een Messiasbelijdende Jodin noemde. Want tot op de dag van vandaag worden wij nog steeds door veel (religieuze) Israëli's gewantrouwd en gezien als verraders. Waarom? Uitsluitend omdat wij Jezus hebben aangenomen als de Joodse Messias.

Geen tijd om te huilen

Sommige van mijn dienstmaten hadden vragen over de Messias, vooral diegenen die in orthodoxe gezinnen waren opgegroeid. Mijn geloof in het genadeoffer van Jesjoea en hun

oprechte verlangen om God te dienen door goede werken, zette ons tegenover elkaar. Mijn gesprekken met hen waren dan ook meestal heel intens. Ik had het gevoel dat ik niet alleen te maken had met de fysieke oorlog om ons heen, maar dat ik ook zelf een geestelijke en emotionele oorlog voerde.

Er was die ene jonge man met wie ik vaak sprak over de Messias. Hij had vol met vragen gezeten en elk vrij moment aangegrepen om ons geestelijke gesprek weer op te pakken bij het punt waar we de vorige keer waren gestopt. We hadden een heel speciale band. Zo hecht zelfs, dat hij toestemming had gevraagd om mij even gedag te zeggen en te bedanken voor onze gesprekken, voordat hij weer op missie ging naar de Gazastrook. De emotionele binding tussen soldaten, die vaak dag en nacht met elkaar optrekken, is algemeen bekend.

Ik was intussen al behoorlijk afgestompt door de constante rakettenregen rondom onze basis, toen ik hoorde van zijn dood, en van nog twee bekenden. Zij waren op de verkeerde tijd op de verkeerde plek geweest, met fatale gevolgen.

Op dat moment was er geen tijd om ook maar iets te voelen. Als een robot ging ik door met mijn werk in het commando-centrum, want dat moest doorgaan. Pas veel later, toen het werkelijke besef van hun overlijden doordrong, stortte ik in.

Huilen, overgeven en slapen

Nadat ik was afgezwaaid uit het leger heb ik de eerste weken alleen maar gehuild, overgegeven, geslapen en nog meer gehuild. Ik kon niet meer lachen, alsof de spieren van mijn gezicht verlamd waren, en schrok van elk plotseling geluid. Mijn weggestopte gevoelens kwamen er op allerlei manieren uit.

Hoewel ik een baan had, vrienden en een liefhebbende familie leek niets meer de moeite waard om voor te leven. Alles was

grauw en grijs. Gaandeweg kwam het besef dat ik leed aan PTSS, een Post Traumatische Stress Stoornis.

Behalve heel depressief voelde ik mij ook heel schuldig. In de Bijbel stond immers dat gelovigen vervuld moeten zijn van vreugde en aanbidding. Waarom was ik dan zo somber? In Christus had ik toch alles ontvangen? Was mijn geloof misschien te klein? Had God sowieso nog wel belangstelling voor mij? Allemaal vragen die door mijn hoofd spookten.

Na een poosje besloten mijn ouders en ik dat het verstandig was om Israël een tijdje te verlaten. Even weg van de druk en de spanning die het dagelijks leven in het land met zich meebrengen. Zodoende kwam ik terecht bij vrienden in het buitenland en via hen bij een christelijke hulpverlener.

Mijn dagen bestonden uit gesprekken met de therapeut, uitrusten en veel bijbellezen. Langzaamaan ging ik inzien dat Jezus als geen ander begreep waar ik doorheen ging, want Hij was in alles hetzelfde verzocht als wij (Hebreeën 4:15). En ik was niet waardeloos, maar juist heel waardevol voor God. Want ik was tenslotte duur gekocht met het bloed van Zijn Zoon (Galaten 3:13-15). Stapje voor stapje leerde ik (weer) om al mijn zorgen en angsten over te geven aan Hem. Als de dag van gisteren herinner ik me nog de ochtend dat ik wakker werd en weer zin had in de dag!

Dienen

Omdat ik zelf zo geholpen was, wilde ik nu ook anderen helpen. En tegelijkertijd ook de Here dienen die mij gedragen had toen ik zelf niet meer lopen kon. Ik meldde me aan als vrijwilliger bij The Shelter in Amsterdam en mijn werk daar bracht ook een mate van genezing. De gesprekken met de gasten, het samenwerken in een team van gelovigen, de bijbelstudies en bidstonden, het getuigen van je geloof: het was zo bijzonder.

Maar Amsterdam bracht me nog meer, want in het hostel ontmoette ik ook mijn man, Gabriël. Samen zoeken we nu hoe we God kunnen dienen in Israël.

Naast het trauma heeft mijn tijd in het leger me ook een diepe liefde gegeven voor mijn landgenoten. Zo veel jonge mensen in dit land lijden aan PTSS na hun militaire diensttijd; er zijn zo veel families die iemand verloren hebben door oorlogen of terroristische aanslagen. Israël is een volk met littekens.

Doordat ik de dood van zo dichtbij heb meegemaakt, ben ik me gaan realiseren hoe plotseling het leven afgelopen kan zijn én hoe urgent de Evangelieboodschap is.

Mijn eigen trauma heeft mijn horizon verbreed en ik wil niets liever dan het reddende Evangelie van Jezus Christus delen, in mijn eigen land en daarbuiten.

De Messiaanse beweging... in beweging

Messiasbelijdende of Messiaanse Joden geloven in Jesjoea, Jezus, als de Messias van Israël. Over het algemeen houden ze vast aan hun Joodse identiteit en levensstijl. Naar voorzichtige schatting wonen er zo'n 20.000 Messiasbelijdende Joden in Israël. Exacte cijfers zijn helaas niet beschikbaar. Het Messiasbelijdende Jodendom wordt niet erkend in Israël. Over de hele wereld zijn er zo'n 350.000 Joodse volgelingen van de Here Jezus. Ook dit aantal is weer een raming.

Vóór 1948

Op 2 november 1917 stuurt de Britse minister van Buitenlandse Zaken Arthur Balfour een brief naar Lord Rotschild. Deze brief is bestemd voor de Zionistische Wereldorganisatie en kennen wij vandaag als de *Balfour-verklaring*. In deze verklaring zegt de Engelse regering dat ze positief staat tegenover de vestiging van een nationaal tehuis voor het Joodse volk in het toenmalige Palestina, en dat zij haar uiterste best zal doen om dit doel te bereiken.

Veel Joden zien de brief als de internationale goedkeuring voor de stichting van de staat Israël. De Arabieren niet, want zij menen dat mét de Balfour-verklaring de Britse belofte uit 1916 om de onafhankelijkheid van de Arabieren te erkennen en te steunen, is geschonden.

Een conflict is geboren dat blijft tot op de dag van vandaag.

De Balfour-verklaring brengt het Britse Mandaat tot stand, dat zal duren tot Israël in 1948 onafhankelijk wordt. In de tijd van het Mandaat wonen er enkele honderden Messiasbelij-

dende Joden in Palestina. Zij zijn niet populair bij de andere Joden, maar onder het Britse Mandaat volledig vrij om hun geloof te belijden. Als de Britten zich echter opmaken om te vertrekken, verklaren de naties rondom Israël hun de oorlog. De Arabieren zijn duidelijk over hun voornemen: alle Joden de zee indrijven. Kerkelijke leiders en missionarissen voelen zich verantwoordelijk voor de Joodse gelovigen en maken zich grote zorgen. Als de Arabieren winnen, zullen zij geen onderscheid maken tussen gelovige en niet-gelovige Joden. En zo niet, dan vrezen zij dat de nieuwe Joodse staat Israël hen ook niet goed gezind zal zijn.

Zo komt 'Operatie Genade' tot stand, waarbij aan Messiasbelijdende Joden een evacuatie wordt aangeboden. Onder auspiciën van de Anglicaanse Kerk wordt gezorgd voor een plaats aan boord en een gegarandeerd asiel in Engeland. De Joodse volgelingen van Jesjoea worden sterk aangemoedigd om hiervan gebruik te maken. Bijna allemaal gaan ze in op het aanbod van de Engelsen en verlaten per schip vanuit Haifa het land Israël. Slechts drie of vier families blijven achter, en daarom tellen we in mei 1948 nog maar 23 Messiaanse Joden in Israël.

Gelovigen in de nieuwe staat Israël

In de begintijd van de Joodse staat, waarin nationalistische gevoelens en de emoties hoog oplopen, hebben de Joodse volgelingen van Jesjoea het ronduit zwaar. Geloven in Jesjoea als de Messias van Israël wordt totaal niet geaccepteerd. Messiasbelijdende Joden krijgen te maken met hoon, spot en vervolging, en worden door de meerderheid van de Joodse bevolking gezien als landverraders. In de jaren '50 en '60 proberen de Messiaanse Joden te definiëren wie zij zijn en hun plaats te vinden in de Joodse natie.

Keerpunt

1967 is een keerpunt. Tegen alle verwachtingen in wint Israël de Zesdaagse Oorlog. Jeruzalem wordt herenigd en de Joodse soevereiniteit over andere heilige plaatsen van de stad wordt hersteld. Maar al een paar uur nadat Oost-Jeruzalem is veroverd, geeft Israël – omwille van de vrede – het beheer van de Tempelberg weer terug aan de Waqf, de Jordaans-islamitische beheerder van de berg.

In deze periode ontstaat in Amerika de zogeheten Jezus-beweging. Duizenden mensen, van wie velen Joods zijn, komen tot geloof. En veel van deze nieuwe Joodse gelovigen immigreren in de daaropvolgende jaren naar Israël en geven hiermee het Lichaam van Christus in Israël een enorme boost, in aantallen en energie.

In 1999 telt Israël 81 Messiaanse gemeenten. Slechts 20 procent wordt geleid door Israëli's, en de rest door leiders van buiten Israël. Maar er is ontwikkeling en heel geleidelijk krijgen de Messiasbelijdende gemeenten een meer Joods karakter.

Toch is het in die periode nog steeds heel moeilijk om een volgeling van Jezus te zijn. Want ondanks dat Israël een democratische staat is, mét vrijheid van godsdienst, komt het heel vaak voor dat Messiaanse Joden worden lastiggevallen, geïntimideerd en hun samenkomsten worden verstoord.

Vooraf door de ultraorthodoxe Joden en de antizendingsorganisatie Yad L'Achim (Hand voor broeders) die, net als de jonge Paulus, geloven dat ze God dienen door het leven van Messiasbelijdende gelovigen zo moeilijk mogelijk te maken. De naam van Jesjoea mag vooral niet klinken in Israël. Het is in deze periode ook voor evangelisten heel lastig om in Israël te (kunnen) blijven.

Bij de jaren '90 denken we vooral aan de grote immigratiegolf uit de voormalige Sovjet-Unie. Het aantal gemeenten groeit fors, en

Jaar	Joden in Israël	Messiaans Joodse gemeenten in Israël	Messiasbelijdende Joden in Israël
1948	600.000	-	23
1989	3.668.000	30	1.200
1999	4.829.000	81	5.000
2020	6.793.000	±300	±20.000?

eind 1999 zijn er zo'n vijfduizend Messiaanse Joden in het land. Nu zijn er dus zo'n driehonderd Messiasbelijdende gemeenten in Israël. Dit getal is inclusief de diverse huisgroepen/-samenkomsten. Nogmaals, het Messiasbelijdende Jodendom is geen geregistreerde en erkende stroming in Israël, dus ook hier geldt weer: exacte cijfers zijn niet voorhanden.

Bijzondere initiatieven

De Messiaanse beweging in Israël is zelfbewuster en volwassener geworden, en dat zie je onder meer terug in:

- *The Bible Society Israel (BSI)*. Het Bijbelgenootschap van Israël zoals wij dat nu kennen is opgericht in 1949. Tien jaar later is door BSI de eerste Bijbel in het Hebreeuws gedrukt. Een prestatie die destijds ook de aandacht trok van premier Ben-Goerion, die blij was dat 'we nu de Bijbel kunnen drukken in het Land van de Bijbel'. In 1977 werd het eerste Nieuwe Testament in modern Hebreeuws gedrukt. En sinds kort is er ook een Bijbel in modern Hebreeuws met kanttekeningen. Binnenkort hoopt BSI te kunnen starten met de revisie van het Nieuwe Testament in Ivriet, de spreektaal in Israël. Het Bijbelgenootschap wordt ondersteund en geleid door Messiasbelijdende Israëli's. Voor info: <https://bible-societyinisrael.com>.

- *The Israel College of the Bible (ICB)* werd in 1990 opgericht met het doel om de snelgroeiende gemeenschap van volgelingen van de Here Jezus in Israël op te leiden. De primaire taal van ICB is *Hebreeuws*. Alle docenten zijn Israëlische christenen, van Joodse of Arabische afkomst. Meer info via: <https://college.oneforisrael.org>
- *The Ebenezer Home* is het enige verzorgingshuis in heel Israël voor oudere Messiasbelijdende Joden. Naast deze groep biedt het tehuis ook een plek aan Holocaustoverlevenden en Arabische christenen. De Israëlische overheid vergoedt maar een klein deel van alle zorgkosten, dus het centrum is sterk afhankelijk van bijdragen uit het buitenland. Het centrum wordt geleid door Messiasbelijdende Israëli's. Voor info: <https://www.ebenezer.co.il>

(Bronnen: Chosen People Ministries, cbs.gov.il; One for Israel; Messiasbelijdende Joden door de eeuwen heen, Dr. P.A. Siebesma)

2. SALOMON

Niet Joods door het geloof van opa en oma

Volgens de Israëlische wet heeft iedereen met ten minste één Joodse grootouder het recht om zich in Israël te vestigen en het Israëlische staatsburgerschap te krijgen. Maar geldt dit ook voor de Messiasbelijdende Jood?

Het land van de Maori's, Nieuw-Zeeland, is mijn geboorteland. Mijn vader is Engels en mijn moeder een zogenaamde Kiwi, een rasechte Nieuw-Zeelandse. Zij is opgegroeid in een traditioneel protestants gezin met twaalf kinderen, waar de zondagen voornamelijk in de kerk en met de familie worden doorgebracht. Pas op latere leeftijd leert zij, samen met haar hele familie, de Here Jezus echt kennen.

Mijn vader daarentegen komt uit een niet-religieus Joods gezin in Londen. Heel af en toe bezoekt hij met zijn ouders en broer de synagoge, maar verder doen ze niets met hun Joods-zijn. Slechts een beetje traditie met een vleugje Joodse cultuur.

Op zoek naar meer

Toch was mijn oma van vaderskant wel altijd op zoek naar meer, naar meer achtergronden en informatie over het Jodendom. Ze las veel over de geschiedenis van Israël, over het Judaïsme, en ja, zelfs over Jezus. Eigenlijk was ze heel nieuwsgierig naar die Jezus. Maar tegelijk vond ze ook, zo vertelde ze later, dat het als Jodin 'not done' was om je in Zijn leven te verdiepen. Immers, Jezus en Joden waren geen goede combinatie.